

Željko Ledinski svojim je božurima osvojio najveću europsku burzu cvijeća u Amsterdamu

DAMIR ŠPEHAR/PIXSELL

Bivši saborski zastupnik postao najveći izvoznik božura u Nizozemsku

BISERKA RANOGAJEC
biserka.ranogajec@poslovnih.hr

Ukupni prihodi OPG-a Ledinski lani su dosegli milijun kuna, a uz proizvodnju jabuka i cvijeća u planu je i seoski turizam

Sve je počelo slučajno prije nešto više od osam godina kad sam u Bjelovaru sreo prijatelja iz Nizozemske Pita Langedijka koji je tada radio u jednoj nizozemskoj tvrtki za prepakiravanje cvijeća. Pitao sam ga možemo li i mi u Hrvatskoj nešto proizvesti odgovorio je kako ima jedan cvijet koji raste kod nas i koji se lako može prodati na najvećoj europskoj burzi cvijeća u Amsterdamu.

Tako svoju priču o uspjehu počinje Željko Ledinski, djelatnik Hrvatskih šuma i bivši saborski zastupnik HSS-a, koji na obiteljskom poljoprivrednom imanju u selu Kovačevcu kraj Bjelovara uzgaja božure koje izvozi u Nizozemsku preko tvrtke Gebr. Pé Gé Langedijk.

Bez sukoba interesa

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo je naslijedio od majke Milke, a prošire se na ukupno 15 hektara. Većina površine OPG-a je pod voćnjacima jabuka, cvijeće sadi na jednom hektaru, dok su ostalo livade i šume. U vrijeme kad cvijeće treba ubirati, a Ledinski osim božura uzgaja i ljiljane, uočilo je da nema puno posla u voćnjacima i da se zaposlenici mogu baviti tim poslovima. Na imanju radi troje ljudi i njegova kći Maja, inače studentica ekonomije.

OPG Ledinski imao je prve godine poslovanja ukupan prihod od oko 300.000 kuna, a

lani, kada je ubrano i 200 tona voća, oko milijun kuna. Osim cvijeća usputni posao su i voćne rakije i proizvodnja meda.

"OPG sam naslijedio 2005. godine. Kako sam tada bio saborski zastupnik HSS-a zatražio sam od Odbora za sukob interesa mišljenje o tome mogu li OPG prepisati na svoje ime, što mi je i dopušteno. Dio voćnjaka već je bio posaden, proširio sam ga i do danas nastojao osuvremeniti poljoprivrednu proizvodnju na ovim našim bilogorskim prostorima", s ponosom nam govori Ledinski.

Inače, ovaj bivši predsjednik Uprave Hrvatskih šuma živi u Zagrebu desetak godina, a i danas radi u tom poduzeću kao pomoćnik Uprave. No, svakog vikenda dolazi na svoje imanje u općini Rovšće.

Na imanju se uzgaja pet vrsta božura; od bijele do tamno ljubičaste i koraljne. Njihovi stručni nazivi su "bijeli božur", "Sarah Bernard", "dr. Alexander Fleming", "Karl Rosenfield" i novija vrsta "coral sunset". Najveći dio, po nekoliko tisuća pupoljaka božura, hladnjačom se prevozi u Nizozemsku gdje se prodaju na burzi cvijeća, Aalsmeer. Osim od Ledinskog, Nizozemac Langedijk božure kupuje u Mađarskoj i Srbiji jer tamo ranije dozrijevaju. Ljiljani se za razliku od božura prodaju uglavnom domaćim cvjećarima.

Uveli i Dane božura

Kako bi se božuri koji se u narodu nazivaju i Trojačkom ružom jer cvatu u vrijeme crkvenih blagdana Svete Trojice ili po narodnom Trojaka, što više popularizirali na imanju se održavaju Dani božura. Ove godine održani su drugi put prvog vikenda u svibnju kada kupci mogu razgledati cvijeće, a kako kći Maja uskoro tre-

U OPG-u Ledinski zaposleno je ukupno četiri radnika
PIXSELL

U HRVATSKOJ MOŽE USPLJEVATI MNOGO VIŠE CVIJEĆA NEGO ŠTO GA SE SADA SADI I PRODAJE

Ž. Ledinski
vlasnik

ba diplomirati turizam na Ekonomskom fakultetu, Ledinski se nada da će osuvremeniti marketinški pristup za razvoj seoskog turizma. Od jabuka s imanja već rade sokove i rakije, ali i med.

"Hrvatska je veliki uvoznik cvijeća unatoč tome što ima podneblje gdje bi moglo uspijevati daleko više cvijeća nego što se danas proizvodi", tumači Ledinski. Međutim, nastavlja, nemamo dovoljno stručnjaka koji bi radili taj posao niti razvijeni marketing da taj proizvod plasiramo na tržište.

Naš je proizvod često jako skup u odnosu na proizvodnju u inozemstvu. Božur mora

imati određenu visinu i veličinu cvijeta da bi mogao postići što bolju cijenu, pa tko nema kvalitetu, bolje mu je i da ne ide na burzu", tvrdi Ledinski.

OPG proizvodi sedam sorti jabuka koje se prodaju uglavnom veletrgovcima, tvrtkama Agrofruktus i Gomolava. Dio jabuka prodaju se na kućnom pragu, ali planira se i vlastita prodaja na zagrebačkim tržnicama kako bi se došlo što prije do vlastitog novca s obzirom na to da veletrgovci kasne s plaćanjem, tumači Ledinski. Tijekom desetak godina na imanju se osim u nove nasade investiralo u navodnjavanje i protugradne mreže. Za podi-

zanja jednog hektara voćnjaka treba tridesetak tisuća eura, ali Ledinski je imao sreću što nije trebao kupovati zemlju koja mu je osiguravala početak poslovanja. Za podizanje nasada kaže dobivao je državne kapitalne potpore koje su iznosile u to vrijeme 22.000 kuna po hektaru.

Veletrovcvi pojedju dobit

Polako novac od investiranja počinje se već vraćati, ali najveći dio profita, kaže Ledinski, ubiru veletrgovci. Ove godine urod jabuka će biti slabiji jer u više navrata voćnjake je pogodio mraz. Oni redovi koji nisu bili pokriveni zaštitnom mrežom posebno su stradali. Mraz je napravio štetu toliko da će ovogodišnji urod biti manji najmanje 30 posto. Prošle godine ubrano je jabuka za više od 200 tona, dok za ovogodišnji urod Ledinski misli da neće pokriti ni troškove zaštite voća i radne snage.

"Očekivali smo da će Vlada pomoći barem preko HBOR-a povoljnijim kreditima, ali dosada to se nije desilo i mislimo da nema tih novaca za proizvođače voća. To će se odraziti na sve nas i na jesen će cijena voća biti puno skuplja. Jabuka neće biti iz domaće proizvodnje pa ćemo i dalje biti ovisnici o uvoznjoj jabuci koje će također poskupiti jer mraz je pogodilo i veći dio Europe", ističe naš sugovornik i dodaje kako će bez pomoći voćarima i iduća će godina biti teška jer se neće napraviti kvalitetna zaštita.

"Nismo dobili potpore od 2009. godine i bilo bi dobro da nam Ministarstvo poljoprivrede isplati ove zaostatke u visini 110.000 kuna jer to bi nam dobrodošlo ove godine za zaštitna sredstva", žali se Ledinski.

o božurima

Vole ih i nogometaši

Prošle godine Luka Modrić, poznati hrvatski nogometni reprezentativac, i njegova žena Vanja od cvijeća su za svoju svadbu odabrali upravo božure s imanja Ledinski.

Od Kline do Bilogore

Svibanjske ruže ili božuri izvorno dolaze iz Kline, ali se uzgajaju danas diljem svijeta. U Europi su najviše rasprostranjeni u južnom dijelu. Ledinski kaže da je božur već autohtoni bilogorski cvijet koji ovdje raste više od stoljeća gotovo u svakom dvorištu.

